

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економічної теорії та економічних досліджень

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Моделювання і прогнозування економіки бізнесу
(вибіркова факультетська навчальна дисципліна)

Розробник: **Кононенко Жанна**, к. е. н., доцент, доцент кафедри економічної теорії та економічних досліджень

Полтава 2022 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Моделювання і прогнозування економіки бізнесу
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Вибіркова факультетська навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Факультет обліку та фінансів
Контактні дані розробника	Викладач: Кононенко Жанна, к. е. н., доцент, доцент кафедри економічної теорії та економічних досліджень Контакти: каб. 13 (корпус факультету обліку та фінансів), e-mail: zhanna.kononenko@pdaa.edu.ua, тел.: 0532-56-96-91, сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/kononenko-zhanna-andriyivna
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Спеціальність, освітня програма	035 Філологія, 052 Політологія, 071 Облік і оподаткування, 072 Фінанси, банківська справа та страхування
Попередні умови для вивчення дисципліни	Цикл гуманітарних дисциплін, цикл економічних дисциплін

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування знань методів і прийомів моделювання і прогнозування економічних явищ і процесів та навичок їх застосування в аналізі бізнесу та у бізнес-плануванні.

Основні завдання навчальної дисципліни: засвоєння теоретичних засад та методики економічного моделювання та прогнозування; набуття навичок формування інформаційної бази моделі, вмінь побудови моделей економічних об'єктів; набуття навичок моделювання та прогнозування тенденцій розвитку; проведення розрахунку резервів підвищення ефективності бізнесу; розуміння сутності та завдань теорії ігор і матричного методу; використання прийомів прогнозування у плануванні бізнес-процесів і стратегічному плануванні.

Компетентності загальні:

ЗКФК01. Здатність виявляти та вирішувати прикладні задачі та проблеми у професійній діяльності, приймати обґрунтовані рішення.

Програмні результати навчання:

ПРФК03 Володіти системними методами моделювання, аналізу і прогнозування суспільно-економічних та маркетингових явищ в системі ефективного інформаційного забезпечення

ПРФК05 Оцінювати та аналізувати фінансову, облікову, економічну, маркетингову інформацію, застосовувати фінансово-економічні методи та інструменти для розв'язання практичних завдань у професійній діяльності.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Методологічні основи економічного моделювання та прогнозування.

Тема 2. Моделі економічних об'єктів.

Тема 3. Формування інформаційної бази моделі.

Тема 4. Моделювання та прогнозування тенденцій розвитку.

Тема 5. Методичні прийоми планування бізнес-процесів.

Тема 6. Резерви підвищення ефективності бізнесу.

Тема 7. Теорія ігор і матричний метод.

Тема 8. Прогнозування й стратегічне планування.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усьо- го	у тому числі		
л		п	с. р.	
Тема 1. Методологічні основи економічного моделювання та прогнозування.	15	2	4	9
Тема 2. Моделі економічних об'єктів.	15	2	4	9
Тема 3. Формування інформаційної бази моделі.	15	2	4	9
Тема 4. Моделювання та прогнозування тенденцій розвитку.	15	2	2	11
Тема 5. Методичні прийоми планування бізнес-процесів.	15	2	4	9
Тема 6. Резерви підвищення ефективності бізнесу.	15	2	2	11
Тема 7. Теорія ігор і матричний метод.	15	2	2	11
Тема 8. Прогнозування й стратегічне планування.	15	2	2	11
Усього годин	120	16	24	80

Трудомісткість:

Загальна кількість годин 120.

Кількість кредитів 4.

Форма семестрового контролю залік.

Форми контролю результатів навчання*

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Самостійна робота		
		Розв'язування тестів	Глосарій	
ПРФК03	18	20	12	50
ПРФК05	18	20	12	50
Разом	36	40	24	100

*для максимальної кількості балів

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни*

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Самостійна робота		
		Розв'язування тестів	Глосарій	
Тема 1. Методологічні основи економічного моделювання та прогнозування.	6	5	3	14
Тема 2. Моделі економічних об'єктів.	6	5	3	14
Тема 3. Формування інформаційної бази моделі.	6	5	3	14
Тема 4. Моделювання та прогнозування тенденцій розвитку.	3	5	3	11
Тема 5. Методичні прийоми планування бізнес-процесів.	6	5	3	14
Тема 6. Резерви підвищення ефективності бізнесу.	3	5	3	11
Тема 7. Теорія ігор і матричний метод.	3	5	3	11
Тема 8. Прогнозування й стратегічне планування.	3	5	3	11
Разом	36	40	24	100

Критерії та шкала оцінювання виконання вправ на практичних заняттях (за одне завдання)

Бали	Критерії оцінювання
3	Завдання в цілому виконано успішно – розрахунки виконані без помилок або з незначними помилками, висновки розкривають сутність аналізованих явищ і процесів, можуть містити незначні неточності. Здобувач вищої освіти проявив здатність правильно або без суттєвих помилок: володіти системними методами моделювання, аналізу і прогнозування суспільно-економічних та маркетингових явищ в системі ефективного інформаційного забезпечення; оцінювати та аналізувати фінансову, облікову, економічну, маркетингову інформацію, застосовувати фінансово-економічні методи та інструменти для розв'язання практичних завдань у професійній діяльності.
2	При виконанні завдання допущені принципові помилки у розрахунках та/ або у висновках системного, теоретичного, методичного характеру. Здобувач вищої освіти показав що може, хоча й з помилками: володіти системними методами моделювання, аналізу і прогнозування суспільно-економічних та маркетингових явищ в системі ефективного інформаційного забезпечення; оцінювати та аналізувати фінансову,

Бали	Критерії оцінювання
	облікову, економічну, маркетингову інформацію, застосовувати фінансово-економічні методи та інструменти для розв'язання практичних завдань у професійній діяльності.
1	Завдання виконано не менш ніж на 50%. Допущені принципові помилки у розрахунках та/ або відповідях. Здобувач вищої освіти проявив нездатність без помилок: володіти системними методами моделювання, аналізу і прогнозування суспільно-економічних та маркетингових явищ в системі ефективного інформаційного забезпечення; оцінювати та аналізувати фінансову, облікову, економічну, маркетингову інформацію, застосовувати фінансово-економічні методи та інструменти для розв'язання практичних завдань у професійній діяльності.
0	Відсутність виконаного завдання або завдання виконано менш ніж на 60%. Допущені принципові помилки у розрахунках та/ або відповідях. Здобувач вищої освіти не проявив здатність: володіти системними методами моделювання, аналізу і прогнозування суспільно-економічних та маркетингових явищ в системі ефективного інформаційного забезпечення; оцінювати та аналізувати фінансову, облікову, економічну, маркетингову інформацію, застосовувати фінансово-економічні методи та інструменти для розв'язання практичних завдань у професійній діяльності.

Критерії та шкала оцінювання розв'язування тестів на платформі Moodle у системі дистанційного навчання ПДАУ (за один тест)

% кількості правильних відповідей	Бали	Критерії оцінювання
90,0-100,0	5	Здобувач вищої освіти без помилок або майже без помилок дав відповіді на питання тестів та проявив відмінний рівень оволодіння запланованими програмними результатами.
74,0-89,9	4	Здобувач вищої освіти дав відповіді на питання тестів частково з помилками та проявив оволодіння запланованими програмними результатами на доброму рівні.
60,0-73,9	3	Здобувач вищої освіти дав відповіді на питання тестів з помилками та проявив оволодіння запланованими програмними результатами на задовільному рівні.
30,0-59,9	2	Здобувач вищої освіти дав відповіді на питання тестів з значною кількістю помилок та не проявив на задовільному рівні оволодіння запланованими програмними результатами.
5,0-29,9	1	Здобувач вищої освіти дав відповіді на питання тестів здебільшого з помилками та не проявив оволодіння запланованими програмними результатами.
0-4,9	0	Здобувач вищої освіти не оволодів запланованими програмними результатами навчання або не пройшов тестування.

Критерії та шкала оцінювання складання глосарію (за один глосарій)

Бали	Критерії оцінювання
3	Глосарій включає не менш ніж 15 термінів, що розкривають основні категорії, теоретичні та методичні питання з теми. Ведеться від руки у зошиті конспекту лекцій. Матеріал поданий систематизовано, структуровано. Здобувач вищої освіти проявив здатність на високому рівні запланованими компетентностями та програмними результатами навчання.
2	Глосарій включає не менш ніж 12 термінів, що розкривають основні категорії, теоретичні та методичні питання з теми. Матеріал поданий систематизовано, структуровано. Здобувач вищої освіти проявив володіння запланованими компетентностями та програмними результатами навчання на доброму рівні.
1	Глосарій включає не менш ніж 9 термінів, що розкривають основні категорії, теоретичні та методичні питання з теми. Матеріал поданий несистематизовано, неструктуровано. Здобувач вищої освіти проявив володіння запланованими компетентностями та програмними результатами навчання на задовільному рівні.
0	Глосарій включає менш ніж 9 термінів, що не розкривають основні категорії теми. Або відсутність глосарію. Здобувач вищої освіти не проявив володіння компетентностями та програмними результатами навчання.

Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність: Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Відвідування занять є обов'язковим, запізнення на заняття є недопустимими. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн занять. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття.

Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час тестування заборонені.

Дедлайни та перекладання: Практичні завдання, завдання зі самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20%). При тестуванні для проходження кожного тесту дається дві спроби, як результат зараховується краща спроба.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни – презентації.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Васильєва Н. К. Економіко-математичне моделювання в сільському господарстві : навч. посібник. Дніпропетровськ: Біла К.О., 2015. 155 с.
2. Дергачов Є. В., Фіщук К. О. Методичні підходи до аналізу та оптимізації бізнес-процесів. Ефективна економіка. 2020. № 11. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8382>
3. Нужна С. А., Мороз С. І. Економіко-математичне моделювання в бізнес-плануванні підприємств аграрної сфери. Ефективна економіка. 2021. № 4. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8813>
4. Шарко М. В., Гусаріна Н. В. Моделювання та прогнозування процесів економічного розвитку в умовах динамічних змін зовнішнього середовища // Бізнес Інформ. 2018. №6. С. 166–172.

Допоміжні

1. Краєвський В. М., Остапенко Я.О., Параниця Н. В. Статистика: навч. посібник. Серія «На допомогу студенту УДФСУ», т. 45. Ірпінь : Університет ДФС України, 2019. 218 с.
2. Мазнєв Г.Є. Бізнес-планування в аграрних формуваннях: [навч. посіб.]. Одеса: ЛЕРАДРУК, 2012. 250 с.
3. Найко Д. А. Шевчук О. Ф. Теорія ймовірностей та математична статистика: навч. посібник. Вінниця: ВНАУ, 2020. 382 с.
4. Тігарєва В. А., Станкевич І. В. Аналіз існуючих підходів та методів оцінювання бізнес-процесів підприємств та організацій. Вісник КрНУ імені Михайла Остроградського, Випуск 3 (98), Частина 1, 2016. С. 113-122.
5. Фролова Л.В., Наторіна А.О. Ключові аспекти проектування цифрової бізнес-моделі. Маркетинг і цифрові технології. 2017. Том 1 № 1. DOI: 10.15276/mdt.1.1.2017.4
6. Чекотовський Е. В. Статистичні методи на основі Microsoft Excel 2016: навч. посібник. Київ : Знання, 2018. 408 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Веб-сторінка Кабінету Міністрів України URL : <http://www.kmu.gov.ua>
2. Веб-сторінка Держкомстату України URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Веб-сторінка Міністерства фінансів України URL : <http://www.minfin.gov.ua>
4. Офіційний сайт Українського інституту майбутнього. 2030Е – країна з розвинутою цифровою економікою. URL: <https://strategy.uifuture.org>